Załącznik nr 1.5 do Zarządzenia Rektora UR nr 61/2025

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2026-2031

Rok akademicki 2028/2029

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	**Diagnoza inteligencji dorosłych**
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Nauk o Zdrowiu i Psychologii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Psychologii
Kierunek studiów	psychologia
Poziom studiów	studia jednolite magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	III rok, semestr 6
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kształcenia kierunkowego
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr Anna Lenart
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Anna Lenart, dr Anna Wołpiuk-Ochocińska

***** *-opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce*

1.1.Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	Zajęcia praktyczne	Prakt.	Warsztat	**Liczba pkt. ECTS**
6	15					30			5

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): egzamin

2.WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza z zakresu psychologii poznawczej i psychologii różnic indywidualnych.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studenta ze współczesnymi metodami diagnozowania poziomu inteligencji osób dorosłych. Student pozna i zastosuje w praktyce aktualne testy do pomiaru inteligencji w różnych ujęciach.
C2	Poznanie metodologii badań prowadzonych w psychologii.
C3	Uwrażliwienie na istotność etycznych aspektów diagnozy psychologicznej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Rozumie w sposób uporządkowany i pogłębiony istotę psychologicznych różnic indywidualnych w zakresie inteligencji oraz ich uwarunkowań. Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą diagnozy psychologicznej, w tym pomiaru inteligencji u osób dorosłych oraz jest głęboko świadomy etycznych i prawnych aspektów związanych z celami, formami i metodami jej dokonywania. Ma poszerzoną wiedzę na temat zaburzeń rozwoju intelektualnego i poznawczego.	K_W04 K_W16 K_W19
EK_02	Potrafi samodzielnie korzystać z metod, technik i narzędzi psychologicznych w celach badawczych i diagnostycznych, adekwatnie je dobierać do indywidualnych potrzeb i możliwości osoby diagnozowanej w zakresie inteligencji. Nawiązuje profesjonalny i merytoryczny kontakt z osobą diagnozowaną, unikając błędów diagnostycznych. Rozumie specyfikę kontaktu z drugim człowiekiem i jest wrażliwy na znaczenie relacji interpersonalnych dla procesu diagnozy.	K_W16 K_W19 K_U01 K_U04 K_U06
EK_03	Nieustannie udoskonala swój warsztat diagnostyczny, także poprzez krytyczną, innowacyjną i twórczą pracę w zespole, poznając nowe i aktualne metody diagnozy inteligencji, dokonuje pogłębionej refleksji nad jej zaletami i ograniczeniami.	K_W16 K_U12 K_K01 K_K03 K_K08

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Założenia i cele skal inteligencji D. Wechslera. Sylwetka autora skali – D. Wechslera. Podstawy teoretyczne - teoria inteligencji Wechslera. Powstawanie kolejnych wersji testów skal D. Wechslera oraz ich źródła. Główne założenia konstrukcji skali. Polskie adaptacje skali.

Skala Inteligencji dla dorosłych WAIS-R(PL). Budowa i przeznaczenie testu. Ogólne zasady badania skalą.
Zasady obliczania i interpretacji wyników skali WAIS-R(PL). Interpretacja psychometryczna (intraprofilowa i interprofilowa, interpretacje czynnikowe).
Test IDS-2 – podstawy teoretyczne, budowa i przeznaczenie testu.
SB5 - Skala Inteligencji Stanford–Binet wersja 5. Budowa, przeznaczenie i zastosowanie testu.
APIS-Z(R) – Bateria Testów, podstawy teoretyczne, zastosowanie.
Rodzaje zadań stosowanych w testach inteligencji. Znaczenie wyników psychometrycznych w diagnozie psychologicznej, najczęstsze źródła błędu pomiaru.

B. Problematyka zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Skala inteligencji Wechslera WAIS-R(PL)– podstawy teoretyczne, zasady przeprowadzania badań i interpretacji wyników. Interpretacja psychometryczna (intraprofilowa i interprofilowa, interpretacje czynnikowe).
Test IDS-2 – zasady przeprowadzania, interpretacja wyników.
Test SB-5 – zasady przeprowadzania, interpretacja wyników.
APIS-Z(R) – przeprowadzanie badania, interpretacja, zastosowanie.
Pozostałe metody pomocne w diagnozie inteligencji osób dorosłych.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną,
Zajęcia praktyczne: demonstracja, metoda przypadków, symulacja, pomiar, praca z podręcznikiem, metoda zajęć praktycznych.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Kolokwium praktyczne i egzamin	w, zajęcia praktyczne
EK_02	Egzamin	w, zajęcia praktyczne
EK_03	Obserwacja i ocena efektów pracy na zajęciach, kolokwium praktyczne	zajęcia praktyczne

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zaliczenie wykładu: zaliczenie egzaminu w formie pisemnej oraz zaliczenie warsztatów – kolokwium praktyczne w postaci przeprowadzenia diagnozy inteligencji dorosłego w jednym z podanych obszarów za wykorzystaniem wybranego testu do pomiaru inteligencji. Na ocenę niedostateczną (2):

Student opanował mniej niż 60% wiedzy i umiejętności, objętych programem nauczania. Podawane przez niego definicje są błędne lub niekompletne, nie potrafi wykorzystać wiedzy w pytaniach sprawdzających umiejętności.
Na ocenę dostateczną (3):
Student opanował minimum 60% wiedzy i umiejętności, objętych programem nauczania. Operuje wiedzą ze zrozumieniem i potrafi ją wykorzystać w pytaniach sprawdzających umiejętności.
Na ocenę dobrą (4):
Student operuje ze zrozumieniem minimum 80% wiedzy, objętej tokiem nauczania. Potrafi wykorzystać tę wiedzę w pytaniach sprawdzających umiejętności.
Na ocenę bardzo dobrą (5):
Student dysponuje w zasadzie pełnym zakresem wiedzy i umiejętności, objętych tokiem nauczania.

Zaliczenie zajęć praktycznych:
Ocena zadania wykonanego indywidualnie i w grupach podczas warsztatów oraz odpowiedzi udzielanych na pytania w trakcie zajęć.
Wykonanie pracy pisemnej poza zajęciami - samodzielne przeprowadzenie badania wybraną metodą diagnostyczną, przeprowadzenie analizy i interpretacji uzyskanych danych.
Kolokwium praktyczne - ocena przeprowadzenia wybranej części badania diagnostycznego z wykorzystaniem testu psychologicznego.
Ocena na podstawie obserwacji pracy w grupie, sposobu i jakości pracy, wywiązywania się z zadań.
Kryterium oceny pracy pisemnej i kolokwium praktycznego:
ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)
ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)
ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)
ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)
ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)
ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy).

Ocenę pozytywną z zajęć praktycznych można otrzymać wyłącznie pod warunkiem uzyskania pozytywnej oceny i/lub zaliczenia każdego elementu składającego się na zaliczenie.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	45
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego: - udział w konsultacjach	12

- udział w egzaminie	3
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta: - przygotowanie do zajęć - przygotowanie do kolokwium - przygotowanie do egzaminu	 20 20 25
SUMA GODZIN	125
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	5

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Brzeziński, J., Gaul, M., Hornowska, E.i in. (2004*). Skala Inteligencji D. Wechslera dla Dorosłych. Wersja zrewidowana- renormalizacja WAIS-R(PL), podręcznik*. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
Matczak, A. (2000). Testy inteligencji i zdolności. W: J. Strelau (red.), *Psychologia. Podręcznik akademicki.* Gdańsk: GWP, t.1, r.12.2 (s.448-469)
Strelau, J. (1997). *Inteligencja człowieka.* Warszawa: Żak, r.9.
Podręczniki do wybranych testów.

Literatura uzupełniająca:

Pietras, T., Podgórska-Jachnik, D., Sipowicz, K., .Witusik, A., Mosiołek, A. (red.) (2026). Diagnoza niepełnosprawności intelektualnej. Wrocław: Wydawnictwo Continuo. Rozdziały 12, 13, 20.
Hornowska, E. (2005). *Skale Inteligencji D. Wechslera dla dorosłych WAIS-R oraz WAIS-III.* Warszawa: Scholar, cz .III r.9.
Brzeziński, J. (2015). *Czy (i jakie) potrzebne są testy inteligencji?* Wykład wygłoszony w Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, 17 listopada 2014.
Hornowska, E. (2000). Stronniczość testów psychologicznych: Problemy metodologiczne – konsekwencje społeczne. *Przegląd Psychologiczny, 43*(1), 39–46.
Nęcka, E. (2008). Inteligencja. W: Strelau. J.(red.), *Psychologia: Podręcznik akademicki* (721-760), Tom II. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej